

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

مرکز پزشکی آموزشی درمانی 15 خرداد

**برنامه راهبردی رشته فوق تخصصی
جراحی پلاستیک، ترمیمی و سوختگی
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی**

(1396 - 1401)

(در دست بازنگری)

این برنامه براساس مصوبه کمیته راهبردی رشته در وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و همچنین مصوبه کمیسیون دائمی ارائه شده است. بدیهی است برنامه ارائه شده سالانه توسط شورای گروه بررسی و در صورت لزوم تغییرات جدید به برنامه اضافه خواهد شد.

مقدمه برنامه ریزی راهبردی رشته فوق تخصصی جراحی پلاستیک

بر اساس فرمان مقام معظم رهبری مبنی بر تعیین نقشه جامع علمی کشور و همچنین حکم معظم له در چشم انداز بیست ساله کشور و از آنجا که برنامه رشته فوق تخصصی جراحی پلاستیک چندین سال است که مورد بازبینی قرار نگرفته است و در طی این سال ها تغییراتی عمده ای در برنامه، آموزش جهانی و همچنین داخل کشور ایجاد شده است و از طرفی با توجه به اقبال فراوان فارغ التحصیلان جوان و زبده جراحی کشور برای پیوستن به این گروه و بدست آمدن تجربیات فراوان و گسترده ناشی از شرکت اساتید و دستیاران این تخصص در درمان مصدومین عزیز جنگ تحمیلی، همچنین با توجه به ثبات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در کشور، تغییر استانداردهای زندگی، ارتباط وسیع اساتید و دستیاران کشور با اساتید بنام برون کشوری اعم از ایرانی و خارجی، معرفی روشهای جدید و بدیع درمانی در شاخه های مختلف جراحی پلاستیک، لازم است در برنامه قدیمی این رشته بازنگری وسیع شود.

این تغییرات بدلیل کافی و رسا نبودن برنامه موجود از طرفی و تجربیات گران سنگ و فراوان اساتید داخل کشور، نیازهای جامعه، نظرات دستیاران و هم فکری با اساتید بنام خارج از کشور از طرف دیگر ایجاد شده است.

برای جستجو می توان از کلمات:

Key words

Plastic Surgery

Aesthetic Surgery

Cosmetic Surgery

Cranio - Facial Surgery

Hand & Microvascular Surgery

Burn Surgery

Reconstructive Surgery

تحلیل وضعیت موجود رشته فوق تخصصی جراحی پلاستیک

الف) تحلیل محیط بیرونی

فرصت ها :

- 1- فرمایش مقام معظم رهبری مبنی بر تعیین برنامه نقشه جامع علمی کشور و برنامه چشم انداز بیست ساله کشور
- 2- وجود تاریخچه بسیار قوی با توجه به سابقه طولانی فعالیت این رشته فوق تخصصی در کشور (سال 1320)
- 3- حضور افراد بین المللی در تاریخ جراحی پلاستیک ایران (همانند Joseph Murray، پل تسیه، میشون و ...)
- 4- موفقیت ژئوپلتیک ایران در منطقه خلیج فارس، خاور میانه و آسیا و نقش آفرین علمی این رشته در این عرصه
- 5- پیوستن افراد زبده و جوان در سال های اخیر به رشته فوق تخصص پلاستیک
- 6- وجود زمینه و علاقه فراوان به تحقیقات در اساتید و فارغ التحصیلان این رشته
- 7- علاقه فراوان اساتید و دستیاران این رشته به استفاده از سلول های بنیادی
- 8- واگذاری برنامه ریزی راهبردی جراحی پلاستیک به کارشناسان این رشته تخصصی
- 9- تجربیات فراوان و ارزنده اساتید حاضر بدلیل شرکت در جنگ تحمیلی و معالجه مصدومین عزیز
- 10- جایگاه طلایی رشته جراحی پلاستیک در منطقه بدلیل تجربیات ارزنده حاصله از تلاش فراوان اساتید داخل کشور
- 11- مراجعه بی سابقه بیماران و طالبین جراحی پلاستیک از کشورهای دور نزدیک به کشور و استقبال مسئولین امر از توریسم درمانی در جراحی پلاستیک
- 12- افزایش آگاهی متخصصین سایر رشته های پزشکی و همچنین عموم مردم از نقش جراحان پلاستیک در انجام کارهای مشترک و انفرادی

تهدیدها

- 1- عدم توجه به رشته و تحلیل و برداشت نادرست از رشته در مسئولین کشور
- 2- عدم رسیدگی به نیازهای این رشته در مراکز آموزشی
- 3- عدم تجهیز مراکز آموزشی
- 4- پایین بودن تعرفه پزشکی و عدم رعایت عدالت در تعرفه گذاری
- 5- پوشش نامناسب بیمه ای کشور برای درمان بیماران علی‌رغم اینکه درصد بالایی از بیماران در این رشته جنبه درمانی دارند .

ب) تحلیل محیط درونی

قوت‌ها :

- 1- وجود اساتید با تجربه و علاقمند و متعهد در مرکز آموزشی
- 2- وجود بخشهای قوی و توانمند در درمان بیماران و آموزش و تربیت دستیاران
- 3- وجود دستیاران علاقمند و توانمند جهت برآورده کردن نیازهای تحقیقاتی و درمانی کشور
- 4- وجود نگرش مثبت در بین اساتید و دستیاران به آینده علمی کشور
- 5- وجود ارتباط علمی فزاینده بین مراکز جراحی پلاستیک داخل و خارج کشور
- 6- عدم وابستگی به تجهیزات بسیار پیشرفته
- 7- ارائه مقالات متعدد و علمی پژوهشی معتبر در مجلات بین المللی در سالهای اخیر
- 8- وفور بیماران ارجاعی به مراکز فوق تخصصی جراحی پلاستیک با توجه به گستردگی شاخه های زیر مجموعه

ضعف ها :

- 1- عدم تقویت اساتید علاقمند دانشگاهی که متولی آموزش و درمان در سطح کلان کشور هستند .
- 2- عدم تمایل جراحان پلاستیک غیر دانشگاهی در پذیرش بیماران صعب العلاج بدلیل عدم پشتیبانی کافی از جراحان پلاستیک کشور در رشته تخصصی مربوط به خود
- 3- نگرش نادرست بعضی از مسئولین نسبت به رشته جراحی پلاستیک
- 4- عدم اختصاص بودجه کافی برای پروژه های تحقیقاتی

دورنمای رشته فوق تخصصی جراحی پلاستیک :

با عنایت به اینکه در حال حاضر رشته فوق تخصصی جراحی پلاستیک در بعد علمی و آموزشی سرآمد منطقه بوده و در بسیاری از زمینه های تحقیقاتی در حال رقابت با کشورهای منطقه می باشیم، دورنمای این رشته حفظ رتبه برتر منطقه و دست یافتن به امکانات تحقیقاتی برای نیل به اهداف بالاتر در منطقه و مطرح شدن در سطح بین المللی است.

رسالت رشته فوق تخصصی جراحی پلاستیک :

1. ارائه خدمات درمانی فوق تخصص در شاخه های مختلف جراحی پلاستیک با عالی ترین سطح علمی به بیماران
2. ارائه برنامه پیشگیری ، بیماریابی ، غربالگری در بیماری های شایع جراحی پلاستیک
3. افزایش سطح علمی و مهارت علمی دانش آموختگان رشته جراحی پلاستیک در تمام شاخه های زیر مجموعه متناسب با نیازهای کشور
4. گسترش و خدمات درمانی و آموزشی به کشورهای نیازمند منطقه بر اساس سیاست های کشور جمهوری اسلامی ایران
5. گسترش مرزهای دانش در سطح منطقه و بین المللی

ارزش ها و زمینه های کلیدی عملکرد رشته فوق تخصصی جراحی پلاستیک

الف) ارزش ها :

- 1- اعتقاد به اصل اسلام محوری در کلیه امورات و شئون علمی و عملی رشته فوق تخصصی
- 2- احترام و اعتقاد به اصل درخواستهای معقول و منطقی بیماران صرف نظر از نژاد و مذهب
- 3- رعایت اصل بیمار محوری
- 4- رعایت اصول اخلاق پزشکی
- 5- رعایت اصل تقدم درمان بیماران بر مسائل مادی

ب) زمینه های کلیدی عملکرد:

- 1- ارتقاء سلامت بیماران
- 2- تمرکز بر آموزش و پژوهش
- 3- فرهنگ سازی در جامعه و افزایش آگاهی مردم نسبت به خدمات فوق تخصصی جراحی پلاستیک
- 4- افزایش سطح فرایندهای کلیدی تدریس، یادگیری و بالینی
- 5- تقویت اصل همکاری بین رشته ای در موارد لازم

اهداف راهبردی رشته فوق تخصصی جراحی پلاستیک

- 1- آموزش و تربیت فوق تخصص جراحی پلاستیک کارآمد و متناسب با نیازهای کشور، برتر در سطح منطقه و قابل رقابت با دانشگاههای معتبر جهان
- 2- ارتقاء محیط مناسب آموزشی (Education environment)
- 3- ارتقاء آموزش مداوم از طریق ارتباط بین گروهی و بین بخشی
- 4- نهادینه کردن تفکر پژوهشی به گونه ای که بتواند سهم بسزایی در تولید علم در این رشته داشته باشد و پژوهش در آموزش را به منظور ارتقاء سلامت جامعه بداند.
- 5- اطلاعات راجع به جراحی پلاستیک را در منطقه جغرافیایی خود و سطح جهان را بداند و بتواند بهترین خدمت لازم را ارائه نماید.

هدف راهبردی 1

آموزش و تربیت فوق تخصص جراحی پلاستیک کارآمد و متناسب با نیازهای کشور، برتر در سطح منطقه و قابل رقابت با دانشگاههای معتبر جهان

نوع فعالیت :

- تربیت فوق تخصص، بررسی نیازهای جامعه، پذیرش دستیار بر اساس نیازهای مراکز آموزشی و تامین سلامت جامعه
- آموزش کارآمد، بررسی وضع موجود، تربیت دستیار فوق تخصص و فلوشیپ
- فوق تخصص برتر در منطقه، ارزیابی منطقه از طریق بررسی متون، ارائه برنامه قوی آموزشی برتر نسبت به سطح منطقه
- فوق تخصص قابل رقابت با دانشگاههای معتبر جهان، مطالعه وضعیت دانشگاههای برتر جهان و وضعیت رشته فوق تخصصی جراحی پلاستیک در آن مراکز، ارائه برنامه متناسب با پیشرفت جهانی جهت به روز نمودن اطلاعات اساتید و تربیت دستیاران

هدف راهبردی 2

ارتقاء محیط مناسب آموزشی

- تقویت مهارتهای آموزشی هیئت علمی با برگزاری کارگاه آموزشی
- ارتقاء مهارت های تخصصی با استفاده از فرصت های مطالعاتی داخلی و خارجی
- بازنگری برنامه های آموزشی و تعیین برنامه زمانبندی جهت بازنگری
- تقویت کار تیمی و تعیین گروه های همسو
- تدوین نظام ارزشیابی (تعیین کمیته تدوین ارزشیابی ترکیبی از نمایندگان مراکز دانشگاهی)
- توسعه مراکز آموزشی با بررسی مراکز دانشگاهی هدف و ارائه راهکار جهت توسعه

هدف راهبردی 3

ارتقاء آموزش مداوم از طریق ارتباط بین گروهی و بین بخشی

- بررسی وضع موجود
- برنامه ریزی آموزشی جهت تامین نیازهای علوم جدید (گذراندن یک ماه دوره آموزشی، 3 سال از فراغت بعنوان بخشی از آموزش مداوم و تکرار این دوره هر 2 سال یک بار)
- ارتباط سطح علمی اعضای هیئت علمی دانشگاهها، استفاده از فرصت مطالعاتی و شرکت در کنگره های خارجی حداقل یک بار در سه سال به مدت یک ماه
- کار بین گروهی و بین بخشی (شرکت در کنگره های مشترک همسو، شرکت در اعمال جراحی مشترک در صورت نیاز)

هدف راهبردی 4

نهادینه کردن تفکر پژوهشی (به گونه ای که بتواند سهم بسزایی در تولید علم در این رشته داشته باشد)

نوع فعالیت

- سوق دادن مراکز آموزشی به کارهای تحقیقاتی (پذیرش پایان نامه های صرفاً تحقیقاتی مناسب با نیازهای فوق تخصصی جراحی پلاستیک و برگزاری کنفرانس های تحقیقاتی مشترک بین مراکز آموزشی هر 6 ماه)
- ایجاد بستر مناسب برای انجام کارهای تحقیقاتی در مرکز:
- 1- برگزاری کارگاههای روش تحقیق
- 2- تجهیز مرکز
- 3- استفاده بخش ها از امکانات موجود در سایر مراکز
- 4- راه اندازی مرکز تحقیقات در هر مرکز آموزشی جراحی پلاستیک
- 5- امکان استفاده بین بخشی از مراکز تحقیقاتی
- 6- انجام کارهای تحقیقاتی مشترک با سایر گروه های پزشکی و پیراپزشکی
- 7- استفاده مطلوب از پایان نامه های تحقیقاتی

هدف راهبردی 5

پژوهش در آموزش رابه منظور ارتقاء سلامت جامعه بداند.

نوع فعالیت

- ارزشیابی تاثیر آموزشی موجود در برآورده کردن نیاز جامعه
- 1- بررسی نیاز جامعه از طریق غربالگری
- 2- بررسی متون آموزشی موجود
- مطالعه موفقیت آموزشی در کشور درمقایسه با کشورهای مطرح جهان و نیازهای درمانی جامعه مربوطه
- 1- بررسی متون آموزشی سایرکشورها
- 2- بررسی متون آموزشی موجود در کشور
- بررسی مشکلات مطرح سلامتی در دنیا و مقایسه آن با وضع موجود کشور
- 1- مطالعه وضعیت سلامت در سایر کشورها
- 2- مطالعه و غربالگری مشکلات سلامتی در کشور

هدف راهبردی 6

اطلاعات راجع به جراحی پلاستیک در منطقه جغرافیایی خود را بداند و بتواند بهترین خدمات را ارائه نماید.

نوع فعالیت

- بدست آوردن اطلاعات جامع سلامتی در کشور با بکارگیری اطلاعات حاصله در تدوین برنامه آموزشی
- 1- غربالگری بیماری ها در استان های مختلف
- 2- شناسایی بیماری ها و مشکلات و موضوعات رایج در استان های کشور
- مطالعه غربالگری انجام گرفته در کشورهای منطقه راجع به سلامتی با استفاده از اطلاعات موجود و ارائه آن به فارغ التحصیلان

اهداف کلی برنامه راهبردی رشته فوق تخصصی جراحی پلاستیک

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

- 1- اولویت بندی مشکلات شایع جراحی پلاستیک در کشور و واگذار کردن آن به مراکز مختلف دانشگاهی برحسب توان و پیشنهاد کمیته کاربردی
- 2- تهیه منشور تخصصی حقوق بیمار در جراحی پلاستیک توسط کمیته راهبردی
- 3- تشکیل کمیته ملی جراحی پلاستیک (متشکل از منتخبین مراکز تحقیقاتی) به منظور تعیین زمینه های موارد لازم غربالگری
- 4- کمک به انجام پروژه بررسی نیروی انسانی مورد نیاز فوق تخصص و دستیار و فلوشیپ توسط دبیرخانه
- 5- طراحی و اجرای کارگاه آموزشی روش ها و تجهیزات جدید
- 6- برگزاری کارگاه روش تدریس برای اعضای هیئت علمی گروه های آموزشی جراحی پلاستیک
- 7- معرفی سالیانه حداقل یک نفر از اعضای هیئت علمی گروه جراحی پلاستیک مراکز آموزشی برای فرصت های مطالعاتی داخل و خارج کشور
- 8- ایجاد سایت برای گروه های آموزشی و فراهم کردن امکان دسترسی به اینترنت پیشرفته
- 9- تهیه مجلات معتبر خارجی در تمام زمینه های زیر مجموعه فوق تخصصی جراحی پلاستیک (مجموعه ، فک و صورت ، زیبایی ، دست و میکروسکوپی و سوختگی)
- 10- نهادینه کردن استفاده از کتاب راهنمای آموزشی (log book) برای دستیاران و فلوهای جراحی پلاستیک
- 11- برگزاری دوره های مهارت برای جراحان پلاستیک غیر دانشگاهی توسط بخش های آموزشی بر اساس نیاز
- 12- تسهیل گذراندن دوره های آموزشی کوتاه مدت خارج کشور برای نفرات اول و دوم امتحانات مورد فوق تخصصی بر اساس نیاز کشور
- 13- ایجاد مراکز توسعه پژوهش در همه بیمارستان های آموزشی
- 14- ایجاد رابطه علمی بین مراکز تحقیقاتی (علمی و پژوهشی) دانشگاهی در زمینه جراحی پلاستیک
- 15- برگزاری سالیانه کارگاه روش تحقیق برای اعضای هیئت علمی تازه استخدام
- 16- تدوین آئین نامه نحوه امتیاز دهی پایان نامه فوق تخصصی تحقیقاتی و همچنین مقالات چاپ شده در مجلات معتبر داخلی و خارجی و ابداعات علمی دستیاران

برنامه اجرایی گروه آموزشی فوق تخصصی جراحی پلاستیک دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

- اولویت بندی مشکلات شایع جراحی پلاستیک در کشور
- تهیه منشور تخصصی حقوق بیمار در جراحی پلاستیک توسط کمیته راهبردی
- تشکیل کمیته ملی جراحی پلاستیک (متشکل از منتخبین مراکز تحقیقاتی) به منظور تعیین زمینه های موارد لازم غربالگری
- کمک به انجام پروژه بررسی نیروی انسانی مورد نیاز فوق تخصص و دستیار و فلوشیپ توسط دبیرخانه
- طراحی و اجرای کارگاه آموزشی روش ها و تجهیزات جدید
- برگزاری کارگاه روش تدریس برای اعضای هیئت علمی گروه های آموزشی جراحی پلاستیک
- معرفی سالیانه حداقل یک نفر از اعضای هیئت علمی گروه جراحی پلاستیک مراکز آموزشی برای فرصت های مطالعاتی داخل و خارج کشور
- ایجاد سایت برای گروه های آموزشی و فراهم کردن امکان دسترسی به اینترنت پیشرفته
- تهیه مجلات معتبر خارجی در تمام زمینه های زیر مجموعه فوق تخصصی جراحی پلاستیک (مجموعه ، فک و صورت ، زیبایی ، دست و میکروسکوپی ، سوختگی)
- نهادینه کردن استفاده از کتاب های راهنمای آموزشی (log book) برای دستیاران و فلوهای جراحی پلاستیک
- برگزاری دوره های مهارت برای جراحان پلاستیک غیر دانشگاهی توسط بخش های آموزشی براساس نیاز
- تسهیل گذراندن دوره های آموزشی کوتاه مدت خارج کشور برای نفرات اول و دوم امتحانات مورد فوق تخصصی بر اساس نیاز
- ایجاد مراکز توسعه پژوهش
- ایجاد رابطه علمی بین مراکز تحقیقاتی (علمی و پژوهشی) دانشگاه در زمینه جراحی پلاستیک
- برگزاری سالیانه کارگاه روش تحقیق برای اعضای هیئت علمی تازه استخدام
- تدوین آئین نامه نحوه امتیاز دهی پایان نامه فوق تخصصی تحقیقاتی و همچنین مقالات چاپ شده در مجلات معتبر داخلی و خارجی و ابداعات علمی دستیاران با همکاری اعضای هیئت ممتحنه و ارزشیابی گروه جراحی پلاستیک

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

مرکز پزشکی آموزشی درمانی 15 خرداد

برنامه اجرایی گروه های آموزشی جراحی پلاستیک براساس BSC

استفاده از BSC راهبردها را به سنجه ها و اهداف کمی تبدیل کنید (عملیاتی کردن راهبردها)			
اهداف راهبردی	سنجه ها	اهداف کمی (کوتاه مدت، میان مدت، بلند مدت)	ابتکارات (پروژه ها، برنامه ها)
توسعه پژوهشهای پایه	ارزیابی مهارت متخصصین جراحی پلاستیک در امر پژوهش	افزایش مهارت حداقل 25 درصد متخصصین جراحی پلاستیک کشور در انجام امر پژوهش در سال اول	برگزاری کارگاه روش تحقیق
ارتقاء سیستم آموزش	ارزیابی بودن یا نبودن سیستم ارزیابی در نظام آموزشی جراحی پلاستیک	برقراری نظام ارزشیابی درون رشته ای در تمام مراکز آموزشی دانشگاه در سال اول	- تدوین نظام ارزشیابی - تدوین ملاک نظام آموزشی - اجرای نظام ارزشیابی
ارتقاء سیستم آموزشی	تعداد مقالات چاپ شده در مجلات معتبر علمی داخلی و خارجی	افزایش سالانه 10 درصدی مقالات پژوهش در آموزش	تدوین اولویت های پژوهش